

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 897/01
Zo dňa: 10.06.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 16
Počet príloh: 5

PROTOKOL

o výsledku kontroly

**Kontrola efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich
sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy
a neverejných poskytovateľov**

Domov seniorov ARCHA

Bratislava október 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 897/01 z 10. 06. 2014 vykonali:

Ing. Ľubomír Kušnír, vedúci kontrolnej skupiny
Mgr. Mária Vančíšinová, členka kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu: Kontrola efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných poskytovateľov. Účelom kontroly bolo zistiť efektívnosť a účinnosť vynakladania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu samosprávneho celku, resp. obce, ktoré boli poskytnuté vybraným právnickým osobám na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb.

Kontrola bola vykonaná v čase od 11.06.2014 do 18.09.2014 v kontrolovanom subjekte

**Domov seniorov ARCHA, Rozvodná 25, 831 01 Bratislava - Nové Mesto, IČO
30779278**

za kontrolované obdobie: 2013.

Predmetom kontroly bolo posúdiť stav kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, ktorými je SR viazaná. Preskúmať a vyhodnotiť mieru efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom. Preveriť mieru efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach, vrátane ich spôsobu riadenia a dosahovania výkonu, či dodržiavania vecných a časových povinností a zistiť reálny stav v dosahovaní výkonu a spôsobu riadenia.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi európskej únie, ktorými je SR viazaná.

Zriaďovacia listina Domova seniorov ARCHA (ďalej len „DS ARCHA“, alebo „zariadenie“) obsahovala náležitosti stanovené v § 9 ods. 9 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“). V zriaďovacej listine je uvedené, že DS ARCHA je rozpočtovou organizáciou hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zriadenou za účelom poskytovania sociálnej služby fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. DS ARCHA je kombinovaným zariadením sociálnych služieb a poskytuje opateru v troch formách – v dennom stacionári, zariadení opatrovateľskej služby (ďalej len „ZOS“) a v zariadení pre seniorov.

Registračná karta zariadenia obsahovala označenie miesta poskytovania sociálnej služby v súlade s § 64 so zákona č. 448/2008 Z. z.

Pri kontrole náhodne vybraných deviatich uzavretých zmlúv o poskytovaní sociálnej služby bolo zistené, že pri každej žiadosti k zmluve bolo priložené právoplatné rozhodnutie odkázanosti na sociálnu službu v súlade s § 74 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z.

Kontrolou rozhodnutí Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava, č.: RÚVZ/22-14212/2007 z 27.09.2007 a č.: RÚVZ/22-3767/2009 z 20.03.2009 bolo zistené, že zariadenie spĺňa hygienické podmienky zodpovedajúce druhu sociálnej služby v súlade s § 9 zákona č. 448/2008 Z. z.

Zariadenie postupovalo pri prijímaní klientov podľa zákona č. 448/2008 Z. z., keďže žiadne všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky neupravilo tento postup. Zariadenie viedlo zoznam čakaťov, ktorý pravidelne aktualizovalo. Preverení zoznamu čakaťov bolo zistené, že sa v ňom nenachádzajú aj osoby už prijaté do zariadenia a že do zoznamu sú zapisovaní len žiadatelia – čakatelia s právoplatným rozhodnutím o odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú zariadením pre seniorov. Zároveň bolo preverené, že v zariadení sa v súlade s § 5 zákona č. 365/2004 Z. z. uplatňuje zásada rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnych služieb, pretože podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu si každý klient uplatňoval zdravotnú poisťovňu, výber lekára a lekáreň bez vedomia zariadenia.

Kontrolou zostavených individuálnych plánov klientov bolo zistené, že zariadenie klientom poskytuje sociálnu službu s prihliadnutím na ich individuálne potreby a schopnosti v súlade s § 7 písm. a) a § 9 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. Kontrolovaný subjekt aktualizoval individuálne plány klientov podľa ich individuálnych potrieb, viedol písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotil priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby. Individuálne plány obsahovali osobnú a rodinnú analýzu klientov a sociálne hodnotenie klientov, obsahovali plány denných činností a plány aktivizačných činností a plány rizík. Individuálne plány boli zamerané konkrétne napr. na upevnenie psycho-sociálnych zručností klienta, ktoré boli vykonávané formou individuálnych cvičení na rozvoj pamäti, jemnej motoriky, podpory komunikácie ako aj formou individuálnych rozhovorov. Odborní zamestnanci vykonávali pre klientov aktívno–terapeutickú činnosť, ktorá mala za cieľ stabilizovať schopnosti obyvateľov pri vykonávaní činnosti dennej potreby, podporiť kreativitu a sebaobsluhu v činnostiach, ktoré sú ešte obyvateľom vlastné, udržať pohybovú koordináciu a sprostredkovať naplnenie duchovných potrieb obyvateľov.

Aktivácia obyvateľov sa sústreďovala na podpornú terapiu, kognitívnu rehabilitáciu, aktivity zamerané na pohybové schopnosti, pracovnú terapiu, čítanie kníh, duchovné stretnutia a individuálnu terapiu pri lôžku obyvateľa. Aktivácia obyvateľov prebiehala denne v jednotlivých skupinách v účelovo upravených priestoroch. Prostredie bolo upravené tak, aby stimulovalo klientov k rozvoju interpersonálnych vzťahov, seberealizácie a podporovalo estetické cítenie a pocit pohody. V rámci rehabilitácie boli vykonávané dychové cvičenia, stimulácia dolných končatín vírivým kúpeľom a prvkami bazálnej stimulácie, rehabilitačné techniky spojené s využitím elektroliečebných prístrojov. V rámci činnostnej terapie sa používali tieto techniky: lepenie, kaširovanie, skladanie papiera, látky, práca s farbou, vlnou, triedenie rôzneho materiálu, vykrajovanie z hliny a pod. Medzi ďalšie formy terapie patrili vzdelávacie aktivity, rekreačné aktivity, letné posedenia s programom, prechádzky po záhrade, individuálne rozhovory, kultúrno-spoločenské aktivity.

V kontrolovanom období malo zariadenie 70 zamestnancov z toho 51 odborných zamestnancov. V zariadení v kontrolovanom období bolo 107 klientov. Podľa § 9 ods. 3 prílohy č. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. v zariadení pre seniorov, v ktorom sa poskytuje fyzickej osobe celoročná pobytová sociálna služba je stanovený maximálny počet dvoch prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov 52 % na celkovom počte zamestnancov. Dodržanie týchto podmienok bolo zo strany kontrolovaného subjektu splnené.

Zariadenie v rámci obslužných činností poskytovalo klientom ubytovanie, pranie, žehlenie, údržbu bielizne a šatstva z vlastných nákladov v súlade s § 17 zákona č. 448/2008 Z. z., stravovanie a upratovanie bolo zabezpečované externou firmou.

Preverením zabezpečenia vytvárania podmienok na záujmovú činnosť klientov a zabezpečenia osobného vybavenia klientov v súlade s 18 ods. 4 a 5 zákona č. 448/2008 Z. z. neboli zistené nedostatky. DS ARCHA realizoval aj ďalšie podporné aktivity pre klientov svojho zariadenia ako sú: rekreačné aktivity, edukačné aktivity – popoludňajšie kvízy, letné posedenia s programom, prechádzky po záhrade, duchovné cvičenia, aktivity zamerané na udržiavanie záujmu o svoj zovňajšok, návšteva kaderníčky v zariadení, kultúrno-spoločenské akcie – pravidelné mesačne oslavy narodenín a menín, deň matiek, mesiac úcty k starším, posedenia na Mikuláša spojené s vystúpením detí z materskej škôlky, vystúpenia profesionálnych umelcov, vystúpenia koledníkov v rámci vianočných sviatkov. Osobné vybavenie a ošatenie si klienti kontrolovaného subjektu zabezpečovali samostatne alebo im ich zabezpečili rodinní príslušníci.

Na základe náhodne vybraných deviatich zmlúv bolo preverené, že zariadenie má s klientmi uzatvorené zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v súlade s § 74 najmä ods. 2 a 6 zákona č. 448/2008 Z. z.

Zariadenie malo na viditeľnom mieste označenie miesta poskytovania sociálnej služby v súlade s § 67 zákona č. 448/2008 Z. z.

Kontrolou splnenia kvalifikačných predpokladov zamestnancov potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb v súlade s § 84 zákona č. 448/2008 Z. z. a na základe preverenia pracovných zmlúv a dokladov o dosiahnutom vzdelaní zamestnancov neboli zistené nedostatky.

Realizácia vzdelávania bola vykonávaná podľa potreby a pri nástupe nových zamestnancov do zariadenia. Na základe písomného vyjadrenia riaditeľky DS ARCHA, zariadenie pravidelne vzdeláva svojich zamestnancov a v kontrolovanom období malo vypracované štandardy opatrovateľských a ošetrovateľských procesov. Zariadenie spolupracovalo so spoločnosťou, ktorá pravidelne vykonáva audit hygienického štandardu klientov. Zamestnanci absolvovali kurzy prvej pomoci, pracovníčky ošetrovateľského úseku absolvovali školenie o vlhkej terapii, všetky pracovníčky logoterapeutického úseku prešli školením komunikácie a aktivácie obyvateľov s Alzheimerovou demenciou. Všetky opatrovateľky mali absolvovaný opatrovateľský kurz v rozsahu 230 hodín.

Kontrolou realizácie supervízie pre svojich zamestnancov neboli zistené nedostatky. Zariadenie uskutočňovalo program supervízie osobami, ktoré splnili kvalifikačné predpoklady v súlade s § 84 ods. 4 písm. b) zákona č. 448/2008 Z. z.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V zariadení sa uplatňoval zákaz fajčenia v súlade s § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 6 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zariadenie malo vypracovanú smernicu na určenie podmienok súvisiacich s fajčením v priestoroch DS ARCHA. Zamestnanci boli oboznámení s touto smernicou pri nástupe do zamestnania.

Kontrolná skupina preverila nakladanie s písomnými podaniami, resp. so sťažnosťami od klientov, zamestnancov a rodinných príslušníkov, pričom neboli zistené nedostatky. Na recepcii zariadenia bola kontrolnou skupinou preverená kniha návštev, v ktorej návštevníci mohli vyjadriť svoju spokojnosť alebo nespokojnosť. Za kontrolované obdobie roku 2013 nemalo zariadenie prijatú ani jednu písomnú sťažnosť.

Zariadenie sa nezapojilo v roku 2013 do čerpania finančných prostriedkov z európskej únie.

Kontrolovaný subjekt vydal pracovný poriadok s účinnosťou od 01.01.2009. Tento pracovný poriadok bol schválený aj Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Bratislava pod číslom rozhodnutia HZZ/18902/2010 zo 14.12.2010.

2. Miera efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou zariadenie hospodári s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom.

2.1. Rozpočet

Kontrolovaný subjekt je právnická osoba, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Zariadenie použilo finančné prostriedky v súlade so schváleným rozpočtom od zriaďovateľa.

Kontrolovaný subjekt mal schválený rozpočet na rok 2013 na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „MZ“) č. 897/2012 z 13.12.2012, ktorým bol schválený rozpočet hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2013 v týchto záväzných ukazovateľoch, limitoch, programoch.

Tabuľka č. 1 - Schválený rozpočet pre rok 2013

(v Eur)

Príjmy celkom	147 959,00
Výdavky celkom	1 050 314,00
Bežné výdavky DS:	756 840,00
- Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	382 955,00
- Poistné a príspevok do poisťovní	131 885,00
- Tovary a služby	237 000,00
- Bežné transfery – nemoc. dávky	5 000,00
Bežné výdavky ZOS:	293 474,00
- Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	143 363,00
- Poistné a príspevok do poisťovní	50 111,00
- Tovary a služby	99 000,00
- Bežné transfery – odchody	1 000,00
Kapitálové výdavky	0

Zdroj: Finančný výkaz o plnení rozpočtu verejnej správy FIN 1-12 (ďalej len „FIN 1-12“)

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V rámci schválených finančných prostriedkov na bežné výdavky bola časť finančných prostriedkov štátu poskytnutá prostredníctvom Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) v čiastke 318 720,00 Eur pre zariadenie pre seniorov, 92 160,00 Eur pre ZOS a 33 120,00 Eur pre denný stacionár.

Výdavky boli schválené v rámci rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy – program 10 podprogram 10.1, prvok 10.1.4. Tieto finančné zdroje boli stanovené na plnenie týchto cieľov:

Cieľ	Ukazovateľ	Cieľová hodnota
Zabezpečiť komplexnú starostlivosť o seniorov v zariadení pre seniorov a zvýšiť kvalitu ich života	• Plnenie obložnosti	83
Poskytovať opatrovateľskú službu občanom, ktorí pre nepriaznivý zdravotný stav potrebujú pomoc pri zabezpečovaní nevyhnutných životných potrieb	• Plnenie obložnosti	24
Denný stacionár	• Plnenie obložnosti	15

Tabuľka č. 2 – Skutočné čerpanie rozpočtu v roku 2013

(v Eur)

Príjmy celkom	154 954,35
Výdavky celkom	1 062 866,63
Bežné výdavky DS:	761 555,39
- Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	398 532,55
- Poistné a príspevok do poisťovní	135 792,45
- Tovary a služby	224 622,43
- Bežné transfery – nemoc, dávky	2 607,96
Bežné výdavky ZOS:	301 311,24
- Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	153 858,83
- Poistné a príspevok do poisťovní	52 199,89
- Tovary a služby	94 192,00
- Bežné transfery – odchody	1 060,34
Kapitálové výdavky	0

Zdroj: FIN 1-12

Kontrolná skupina na základe účtovných dokladov zistila, že DS ARCHA žiadal zriaďovateľa o navýšenie rozpočtu z dôvodu hromadného odchodu dvadsať jeden pracovníkov zo zariadenia. Na základe uznesenia MZ č. 1211/2013 z 25. 02. – 06.09.2013 bol DS ARCHA navýšený rozpočet o čiastku 22 787,00 Eur, ďalšie navýšenie na základe uznesenia MZ č. 1325/2013 z 21.11.2013 o čiastku 12 071,00 Eur. Celkovo bol rozpočet pre DS ARCHA navýšený zriaďovateľom o čiastku 34 858,00 Eur, čo znamená, že celková výška rozpočtu v roku 2013 bola v sume 1 085 172,00 Eur. V skutočnosti však zriaďovateľ zaslal zariadeniu čiastku iba vo výške 1 078 396,97 Eur z dôvodu, že zariadenie nenapĺňalo plánovanú obložnosť.

Celkové čerpanie rozpočtu bolo v DS ARCHA k 31.12.2013 nasledovné:

Bežné výdavky:

- Výdavky z rozpočtu Hlavného mesta SR Bratislavy	626 417,00 Eur
- Výdavky z MPSVR SR	428 604,66 Eur
- Výdavky zo sponzorských príspevkov	7 844,97 Eur
Spolu:	1 062 866,63 Eur

Plnenie rozpočtu príjmov :

- Príjmy z prenájmu	7 469,55 Eur
- Poplatok za ubytovanie a zaopatrenie	139 590,78 Eur
- Vlastné príjmy od obyvateľov	49,05 Eur
- Sponzorské príjmy	7 844,97 Eur
Celkom:	154 954,35 Eur
- Skutočný rozpočet zaslaný zriaďovateľom	1 078 396,97 Eur
- Čerpanie v skutočnosti bolo	1 062 866,63 Eur
Rozdiel	15 530,34 Eur

Z rozpočtu zriaďovateľa boli zariadeniu zaslané finančné prostriedky vo výške 626 552,00 Eur, ale v skutočnosti boli čerpané vo výške 626 417,00 Eur. Tento vzniknutý rozdiel nevyčerpaných finančných prostriedkov vo výške 135,00 Eur bol vrátený na účet zriaďovateľa.

Finančný príspevok z MPSVR SR bol zariadeniu zaslaný vo výške 444 000,00 Eur, ale v skutočnosti bol čerpaný vo výške 428 604,66 Eur. Tento rozdiel nevyčerpanej dotácie vo výške 15 395,34 00 Eur bol vrátený na účet MPSVR SR.

Kontrolná skupina zistila kontrolou účtovníctva a stavu vykazovaného vo FIN 1-12, že skutočné plnenie bežných príjmov v DS ARCHA bolo k 31.12.2013 vo výške 154 954,35 Eur (príloha č. 1) a čerpanie bežných výdavkov bolo vo výške 1 062 866,63 Eur (príloha č. 3). V porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo navýšenie rozpočtu z dôvodu mimoriadnej situácie – hromadnému odchodu dvadsať jeden zamestnancov zo zariadenia. Kapitálové výdavky zariadenie pre seniorov nemalo v roku 2013 schválené. Prehľad o skutočných príjmoch zariadenia za rok 2013 v porovnaní s rokom 2012 je uvedený v prílohe č. 2. Prehľad o výdavkoch zariadenia za rok 2013 v porovnaní s rokom 2012 je uvedený v prílohe č. 3. Prehľad o výške priemernej úhrady a priemerných výdavkoch zariadenia je uvedený v prílohe č. 5.

Kontrolovaný subjekt za rok 2013 získal od sponzorov peňažné dary vo výške 7 844,97 Eur, ktoré použil v súlade s § 22 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2.2. Účtovníctvo

Kontrolou vedenia účtovníctva v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“) neboli zistené nedostatky. Zariadenie vypracovalo účtovný rozvrh v zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. pre rok 2013 a vnútorný predpis pre obeh účtovných dokladov z 01.01.2009. Náležitosti účtovných dokladov boli v súlade s § 10 zákona č. 431/2002 Z. z.

Na základe neštatistickej metódy bola vybraná náhodným výberom vzorka účtovných dokladov a faktúr, na ktorých bola vykonaná kontrola správnosti, úplnosti a preukázateľnosti účtovania jednotlivých prípadov v zmysle § 8 a § 32 zákona č. 431/2002 Z. z. Na tejto vzorke bolo preverené aj účtovanie a vykazovanie účtovných prípadov v období, s ktorým časovo a vecne súvisia v zmysle § 3 zákona č. 431/2002 Z. z. Kontrolou nebolo zistené porušenie zákona č. 431/2002 Z. z.

2.3. Pohľadávky

Kontrolná skupina preverila výšku a spôsob vymáhania pohľadávok v zariadení. Zariadenie viedlo tri pohľadávky vo výške 3 779,20 Eur. V účtovnom výkaze súvaha Úč ROPO SFOV 2-01 bol vykázaný zostatok a v hlavnej knihe k 31.12.2013 na účte 318 pohľadávky z nezdanených príjmov vo výške 3 779,20 Eur. Táto pohľadávka sa skladala z týchto častí: 2489,50 Eur – nezaplatený nájom za stravovaciu prevádzku za IV. štvrťrok 2013 (zaplatené 29. januára 2014), druhá 651,73 Eur – nesprávne vyhotovená projektová dokumentácia. Uvedenú pohľadávku kontrolovaný subjekt vymáha formou upomienok. Tretia pohľadávka vo výške 637,62 Eur bola za stravovanie, ubytovanie a za opatrovanie. V tejto veci vedie zariadenie súdny spor.

2.4. Verejné obstarávanie

Dodržiavanie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“) pri hospodárení s verejnými prostriedkami v procese verejného obstarávania uskutočňovaného kontrolovaným subjektom bolo preverené na troch zákazkách s nízkou hodnotou, ktoré zariadenie zadalo v roku 2013, pričom neboli zistené nedostatky.

Pravidlá a postupy na realizáciu zákaziek podľa zákona č. 25/2006 Z. z. malo zariadenie upravené v smernici o zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami v zmysle § 102 zákona NR SR č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v podmienkach Domova seniorov ARCHA (ďalej len „smernica o obstarávaní“), ktorá nadobudla platnosť a účinnosť 01.02.2006. Táto smernica bola upravená dodatkom č. 1, ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2008. Túto smernicu DS ARCHA nahradil smernicou č. 1/2014 o verejnom obstarávaní účinnou od 01.04.2014.

Kontrola dodržiavania pravidiel a postupov podľa smernice o verejnom obstarávaní bola vykonaná aj na siedmich zákazkách s nízkou hodnotou zadáných pred rokom 2013, pričom preverená bola aj samotná realizácia výsledkov verejného obstarávania a to na základe príslušných faktúr. Preverení bolo zistené, že v jednom prípade v roku 2007 verejný obstarávateľ nevykonal prieskum trhu, čím porušil článok 6 smernice o obstarávaní, ktorá určuje postup pri zadávaní zákaziek formou prieskumu trhu na základe stanovených finančných limitov.

Kontrolou uzavretých zmlúv bolo zistené, že v kontrolovanom období bola v platnosti táto zmluva:

Zmluva č. 057/07/Sch z 01.11.2007 uzavretá na zabezpečenie pravidelnej údržby a servisu na výťahových zariadeniach. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú na jeden rok za cenu poskytovanej služby 6 300,- Sk (209,12 Eur) štvrťročne. Podľa „článku č. 3 – Doba trvania zmluvy“ sa uvedená zmluva automaticky predlžuje vždy o rovnaké obdobie, ak nie je písomne vypovedaná najneskôr tri mesiace pred jej uplynutím. Za rok 2013 bolo zmluvnej strane za poskytnutie služby zaplatených 1939,68 Eur a od doby uzavretia zmluvy až do 31.12.2013 vyplatených celkom 8 250,73 Eur.

DS ARCHA uzatvoril zmluvu 057/07/Sch z 01.11.2007 na poskytovanie služieb bez dodržania postupov verejného obstarávania, čím nedodržel § 9 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z., podľa ktorého je verejný obstarávateľ povinný pri zadávaní zákaziek postupovať podľa tohto zákona.

Kontrolovaný subjekt tým, že nezahrnul do predpokladanej hodnoty zákazky na poskytnutie služby celkovú cenu plnenia počas platnosti zmluvy, resp. nezahrnul 48-násobok mesačnej platby v súlade s § 5 ods. 9 zákona č. 25/2006 Z. z., nezabezpečil princíp hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov podľa § 9 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z.

V roku 2013 boli v platnosti aj tieto štyri zmluvy:

1. Zmluva o poskytovaní upratovacích služieb, uzatvorená v zmysle § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 513/1991 Z. z.“) na vykonávanie upratovacích a čistiacich prác. Zmluva bola uzavretá 21.01.2011 na dobu neurčitú s účinnosťou od 01.02.2011 za sumu 2 285,65 Eur mesačne. Za rok 2013 bolo zmluvnej strane za poskytnutie služby zaplatených 69 287,04 Eur a od jej uzavretia až do 31.12.2013 vyplatených celkom 188 796,42 Eur.

2. Zmluva o poskytovaní pracovnej zdravotnej služby, uzatvorená v zmysle § 269 ods. 2 a nasl. zákona č. 513/1991 Z. z. Zmluva bola uzavretá 21.08.2009 na dobu neurčitú na sumu 40,00 Eur mesačne na jedného zamestnanca. Za rok 2013 to predstavovalo sumu 3036,00 Eur ročne, ktorú zaplatilo zariadenie tejto spoločnosti. Od uzavretia zmluvy bolo do 31.12.2013 zmluvnej strane za poskytnutie služby na základe tejto zmluvy zaplatených 13 156,00 Eur.

3. Zmluva o poskytovaní technického servisu výpočtovej techniky. Zmluva bola podpísaná 01.01.2009 na dobu neurčitú s účinnosťou od 01.03.2009 za sumu 230 Eur mesačne. Za rok 2013 to predstavovalo sumu 4 752,00 Eur ročne. Na základe tejto zmluvy bolo od jej uzavretia až do 31.12.2013 zmluvnej strane za poskytnutie služby vyplatených 20 277,40 Eur.

4. Mandátna zmluva na vykonávanie činnosti zameranej na predchádzanie vzniku požiarov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a civilnej ochrany. Zmluva bola podpísaná 01.10.2005 na dobu neurčitú na sumu 6 000 Sk mesačne. Za rok 2013 to predstavovalo sumu 2 867,88 Eur. Na základe tejto zmluvy bolo od jej uzavretia až do 31.12.2013 zmluvnej strane za poskytnutie služby vyplatených celkom 15 689,76 Eur.

Zariadenie uzatvorilo tieto štyri zmluvy bez dodržania postupov verejného obstarávania, čím nedodržalo § 9 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z., podľa ktorého je verejný obstarávateľ povinný pri zadávaní zákaziek postupovať podľa tohto zákona.

Kontrolovaný subjekt tým, že nezahrnul do predpokladanej hodnoty zákaziek na poskytnutie týchto štyroch služieb 48-násobok mesačnej platby v súlade s § 5 ods. 9 písm. b) zákona č. 25/2006 Z. z., nezabezpečil princíp hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov podľa § 9 ods. 4 uvedeného zákona.

Kontrolovaný subjekt nepredložil kontrolnej skupine zápis z prieskum trhu na zákazku o poskytovaní pracovnej zdravotnej služby v zmysle platnej internej smernice o verejnom obstarávaní, čím porušil § 102 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z., podľa ktorého verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a uchováva ich päť rokov po uzavretí zmluvy.

V čase kontroly zariadenie realizovalo verejné obstarávanie na zabezpečenie jedného dodávateľa na zabezpečenie viacerých služieb a to konkrétne na upratovanie priestorov zariadenia, údržbu záhrady, revízie výťahov, údržby kotolne, zabezpečenie školení z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, civilnej ochrany a elektrickej požiarnej signalizácie. Príprava verejnej súťaže začala ešte v roku 2013, keď sa DS ARCHA rozhodol, že bude ekonomickejšie a efektívnejšie, keď uvedené služby bude zabezpečovať jeden dodávateľ, vzhľadom k rozsahu povinností spojených so správou nehnuteľného majetku, technologických zariadení a ostatného vybavenia.

2.5. Evidencia majetku

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava – protokolom č. 11 8804640100 z 22.06.2001 o zverení majetku hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zverilo bezodplatne do správy DS ARCHA nehnuteľný majetok – objekty, ktoré sú presne vymedzené v tomto protokole.

Zriaďovateľ protokolom č. 11 88 08190100 z 31.10. 2001 o zverení majetku hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a s ním súvisiacich práv a záväzkov zveril bezodplatne do správy DS ARCHA nehnuteľný majetok – pozemky, ktoré sú presne vymedzené v tomto protokole.

V roku 2012 zriaďovateľ protokolom o zverení správy nehnuteľného majetku hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a s ním súvisiacich práv a záväzkov č. 11 88 0038 12 00 z 22.03.2012 zveril bezodplatne do správy DS ARCHA nehnuteľný majetok – pozemky, ktoré sú presne vymedzené v tomto protokole.

Súpis nehnuteľného majetku, vrátane jeho finančného vymedzenia bol uvedený v prílohe č. 2 (pozemky) a v prílohe č. 3 (stavby) zriaďovacej listiny.

Právo správy k uvedeným nehnuteľnostiam nebolo v čase kontroly subjektu zapísané v katastri nehnuteľností, čím nebol dodržaný § 19 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z. z.“), podľa ktorého sú vlastníci povinní dbať, aby všetky údaje katastra týkajúce sa nehnuteľností alebo vlastníka nehnuteľností, ako aj zmeny týchto údajov mohli byť v katastri riadne evidované, a ohlásiť každú zmenu správe katastra do 30 dní odo dňa vzniku.

3. Hodnotenie úrovne poskytovaných sociálnych služieb v zariadení

3.1. Úroveň kvality života klientov v zariadení

Na základe teoretických poznatkov a výskumov v tejto oblasti sa pre účely kontroly stanovili jednotlivé kľúčové otázky, ktoré boli preverené dotazníkovou formou. Samotný zber dát od klientov bol vykonaný v zariadení DS ARCHA v Bratislave 15.07.2014. Celkový počet klientov v zariadení DS ARCHA bol 100 klientov. K 64 klientom sa vyjadril psychiater, že z psychiatrického hľadiska nemôžu reálne porozumieť a vyplniť dotazník ani za pomoci asistencie. Z ostávajúceho počtu 36 klientov bolo 21 schopných samostatne vyplniť dotazník (všetkých 21 klientov vyplnilo dotazník, čo predstavuje návratnosť 100 %), 13 klientov vyplnilo dotazník s piktogramami (všetkých 13 klientov vyplnilo dotazník, čo predstavuje návratnosť 100 %) a dvaja klienti boli v čase preverovania mimo zariadenia (v zdravotníckom zariadení).

Na základe vykonaného hodnotenia kontrolnou skupinou sa potvrdila iba jedna kľúčová otázka a to, že klienti ohodnotili prežívanie svojho života v zariadení na veľmi dobrej úrovni. S úrovňou dodržiavania ľudských práv a slobôd v zariadení boli klienti nie dostatočne, ale veľmi spokojní. Klienti prejavili spokojnosť s prežitým vlastným životom na veľmi dobrej úrovni, teda nie ako to predpokladala kľúčová otázka, že iba na dostatočnej úrovni. Spokojnosť so svojim zdravím klienti prejavili na veľmi dobrej úrovni.

Pre druhú skupinu klientov, ktorí neboli schopní porozumieť otázkam určených prvej skupine sa stanovila jedna kľúčová otázka a to, že sa predpokladá veľmi vysoký stupeň spokojnosti s poskytovanými službami u sledovaných respondentov. Vyhodnotením tejto kľúčovej otázky kontrolná skupina dospela k záveru, že táto otázka sa potvrdila, pretože klienti vyjadrili vysoký stupeň spokojnosti s poskytovanými službami.

Celkovo bolo možné vyhodnotiť na záver, že klienti hodnotia úroveň kvality života v zariadení na veľmi dobrej úrovni.

3.2. Úroveň spokojnosti príbuzných s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadení

Zisťovanie úrovne spokojnosti príbuzných s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadení bolo vykonané anonymne dotazníkovou formou. Celkovo bolo distribuovaných 80 dotazníkov, návratnosť bola v počte 69 dotazníkov (čo predstavuje 86,25 %). Všetky tri kľúčové otázky stanovené pre účely kontroly boli potvrdené a to, že rodinní príslušníci sú veľmi spokojní s poskytnutými službami a pobytom svojich rodičov v zariadení, že poskytované sociálne služby majú priaznivý vplyv na pohodu a spokojnosť ich rodičov a že zariadenie pravidelne sprostredkováva kontakt medzi klientom a jeho rodinným príslušníkom.

3.3. Subjektívna spokojnosť zamestnancov s pracovnými podmienkami v zariadení

Cieľom kontroly bolo zistenie subjektívnej spokojnosti zamestnancov s pracovnými podmienkami v zariadeniach sociálnych služieb. Zisťovanie bolo vykonané anonymným

dotazníkom, ktorý bol vyplnený 15.07.2014 odbornými zamestnancami zariadenia. Celkovo bolo distribuovaných päť dotazníkov, ktoré boli všetky vrátené, čo predstavuje 100 % návratnosť. Podľa vykonaného hodnotenia vybraní odborní zamestnanci dosiahli veľmi nízky stupeň emocionálnej vyčerpanosti, depersonalizácie a osobnej nespokojnosti a celkovo dosiahli veľmi nízky stupeň vyhorenia.

3.4. Úroveň administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb v zariadení

Dotazník bol určený pre riaditeľku DS ARCHA, ktorá ho vyplnila za prítomnosti kontrolnej skupiny. Dotazník tvorili štyri časti a to oblasť procedurálnych podmienok, oblasť personálnych podmienok, oblasť prevádzkových podmienok a oblasť dodržiavania základných ľudských práv a slobôd v zariadení. Vyhodnotenie spočívalo v súčte bodových hodnotení v jednotlivých škálach. Podľa vykonaného hodnotenia zariadenie pre seniorov dosahuje veľmi dobrú úroveň dodržiavania administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb.

3.5. Analýza pracovných činností odborných zamestnancov

Cieľom kontroly bola aj analýza pracovných činností týchto vybraných odborných zamestnancov: fyzioterapeutov/rehabilitačných pracovníkov, ergoterapeutov, špeciálnych pedagógov/vychovávateľov a sociálnych pracovníkov.

Pre účely kontroly sa stanovili tri kľúčové otázky, ktoré boli preverené formou anonymného dotazníka, ktorý bol vyplnený piatimi vybranými odbornými zamestnancami zariadenia pre seniorov. Na základe vykonaného hodnotenia bola potvrdená iba jedna kľúčová otázka a to, že odborní zamestnanci dosiahli stredný stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach klienta. V rámci vykonávania individuálnej práce v skupine odborní zamestnanci dosiahli stredný stupeň oproti predpokladanému nízkemu stupňu. V rámci kľúčovej otázky vykonávania administratívnych činností v skupine dosiahli odborní zamestnanci veľmi nízky stupeň vykonávania administratívnych činností a nie ako sa predpokladalo, že dosiahnu vysoký stupeň.

3.6. Úroveň hospodárenia v zariadení

Zisťovanie úrovne hospodárenia zariadenia pre seniorov bolo vykonané dotazníkovou formou pre riaditeľku DS ARCHA, ktorá ho vyplnila za prítomnosti kontrolnej skupiny.

Pre účely kontroly sa stanovila kľúčová otázka, ktorá bola kontrolou preverená. Na základe vykonaného hodnotenia sa predpoklad, že zariadenie sociálnych služieb hospodári na primeranej úrovni nepotvrdil, keďže v celkovom vyhodnotení úrovne hospodárenia dosiahol DS ARCHA výbornú úroveň hospodárenia.

Kontrolná skupina na záver konštatuje, že zariadenie veľmi dobre spĺňa podmienky kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Zhrnutie

Kontrolovaný subjekt uzatvoril päť zmlúv bez dodržania postupov verejného obstarávania, čím nedodrжал § 9 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z., podľa ktorého je verejný obstarávateľ povinný pri zadávaní zákaziek postupovať podľa tohto zákona.

Kontrolovaný subjekt tým, že nezahrnul do predpokladanej hodnoty zákaziek na poskytnutie piatich služieb celkovú cenu plnenia počas platnosti zmluvy, resp. nezahrnul 48-násobok mesačnej platby v súlade s § 5 ods. 9 zákona č. 25/2006 Z. z., nezabezpečil princíp hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov podľa § 9 ods. 4 uvedeného zákona.

DS ARCHA neevidoval dokumentáciu z verejného obstarávania na zákazku o poskytovaní pracovnej zdravotnej služby, čím porušil § 102 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z., podľa ktorého verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a uchováva ich päť rokov po uzavretí zmluvy.

Zariadenie pre seniorov veľmi dobre spĺňa podmienky kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 03.10.2014

Ing. Ľubomír Kušnir
vedúci kontrolnej skupiny

Mgr. Mária Vančíšinová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa: 21.10.2014

PhDr. Anna Hazuchová
riaditeľka DS ARCHA

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Príloha č. 1

Plnenie príjmov rozpočtu zariadenia

v Eur

	rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie (v %)
Príjmy rozpočtu spolu	2012	355 800	230 204	228 403,76	99,22
	2013	147 959	155 804	154 954,35	99,45
200 – Nedaňové príjmy spolu	2012	355 800	230 204	228 403,76	99,22
z toho:	2013	147 959	155 804	154 954,35	99,45
210 – Príjmy z podnikania a vlastníctva	2012	0	0	8 192,34	
	2013	9 957	9 957	7 469,55	75,02
220 – Administratívne poplatky	2012	355 800	208 592	193 007,60	92,53
	2013	138 002	138 002	139 590,78	101,15
230 – Nedaňové kapitálové príjmy	2012	0	0	0	0
	2013	0	0	0	0
300 – Granty a transfery spolu	2012	0	21 611,81	21 611,81	100,00
	2013	0	7 844,97	7 844,97	100,00

Zdroj: FIN 1-12

Príloha č. 2

Prehľad o skutočných príjmoch zariadenia

v Eur

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012 Príp. 2012/2011
Bežné príjmy spolu z toho:	1 078 778,81	1 063 001,63	0,98
Dotácie zo štátneho rozpočtu	408 415	428 604,66	1,05
Dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku	0	0	0
Dotácie z rozpočtu obcí	648 752	450 905, 02	0,69
Príjmy z rozpočtu zriaďovateľa	193 007,60	139 590,78	0,72
Príjmy zo zdravotných poisťovní	0	0	0
Poplatky			
Príjmy z grantov			
Sponzorské dary	21 611,81	7 844,97	0,36
Iné príjmy	13 784,35	7 518,60	0,54
Vrátené zdroje zriaďovateľovi	-8 944,97	- 135,00	0,015
Kapitálové príjmy	0	0	0
Dotácie na obstaranie dlhodobého majetku	0	0	0
Iné príjmy	0	0	0
Príjmy za rok spolu	0	0	0

Zdroj: FIN 1-12

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Príloha č. 3

Prehľad o skutočných bežných výdavkoch zariadenia

v Eur

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012	Index rastu 2012/2011
Bežné výdavky spolu z toho:	1 069 833,84	1 062 866,63	0,99	0,87
Zariadenie pre seniorov	1 069 833,84	1 062 866,63	0,99	0,87
3. Mzdy a odvody (610,620)	724 688,32	740 383,72	1,02	1,00
4. Tovary a služby	340 506,97	318 814,61	0,93	0,68
5. Bežné transfery	4 638,55	3 668,30	0,79	0,80
Domov sociálnych služieb	0	0	0	
6. Mzdy a odvody (610,620)	0	0	0	
7. Tovary a služby	0	0	0	
8. Bežné transfery	0	0	0	
Priemerné bežné výdavky na klienta zariadenia pre seniorov	730,76	725,98	0,99	0,87
Priemerné bežné výdavky na klienta domova sociálnych služieb	0	0	0	
Kapitálové výdavky	0	0	0	
Výdavky za rok spolu	0	0	0	

Zdroj: FIN 1-12

Príloha č. 4

Čerpanie výdavkov rozpočtu zariadenia

v Eur

	rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Čerpanie (v %)
Výdavky rozpočtu	2012	1 219 800	1 104 976	1 069 833,84	96,82
	2013	1 050 314	1 085 172	1 062 866,63	97,94
600 – Bežné výdavky z toho:	2012	1 219 800	1 104 976	1 069 833,84	96,82
	2013	1 050 314	1 085 172	1 062 866,63	97,94
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	2012	539 200	548 670	542 492,27	98,87
	2013	526 318	552 396	552 391,38	99,99
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	2012	187 900	189 202	182 196,05	96,30
	2013	181 996	187 596	187 992,34	100,21
630 – Tovary a služby	2012	487 700	362 104	340 506,97	94,04
	2013	336 000	338 702	318 814,61	94,13
640 – Bežné transfery	2012	5 000	5 000	4 638,55	92,77
	2013	6 000	6 478	3 668,30	56,63
700 – Kapitálové výdavky	2012	0	0	0	0
	2013	0	0	0	0

Zdroj: FIN 1-12

Príloha č. 5 Prehľad o výške priemernej úhrady a priemerných výdavkoch zariadenia

Rok	Zariadenie pre seniorov		
	Priemerné mesačné výdavky na klienta* (v Eur)	Priemerná mesačná úhrada klienta (v Eur)	Spoluúčasť klienta* (v %)
2012	730,76	Zps- 310,39 ZOS- 250,70 DS- 86,10	32,6
2013	725,98	Zps- 303,64 ZOS-246,37 DS - 75,05	33,4

Zdroj: DS ARCHA

Pozn.: * priemerné mesačné bežné výdavky na klienta

Zps – zariadenie pre seniorov

ZOS – zariadenie opatrovateľskej služby

DS – denný stacionár